

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Savjet za razvoj civilnoga društva

IZVJEŠĆE O RADU SAVJETA ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA U 2010. GODINI

Zagreb, veljača 2011.

Prva godina rada 4. saziva Savjeta za razvoj civilnoga društva - sažetak

Sukladno Odluci o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva (NN, 140/2009) donesenoj 21. studenoga 2009., treći saziv Savjeta usvojio je Poslovnik Savjeta za razvoj civilnoga društva kojim su propisani i kriteriji i postupak kandidiranja i izbora članova Savjeta iz reda udruga i ostalih organizacija civilnog društva. 2010. godina je započela s Javnim pozivom za isticanje kandidata za članove i zamjenike članova novog, četvrtog, saziva Savjeta za razvoj civilnoga društva, koji je Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske objavio potkraj 2009., a bio je otvoren do 25. siječnja 2010., čime je započela dvostupanjska procedura izbora članova i zamjenika članova novog, četvrtog saziva Savjeta za razvoj civilnoga društva kao Vladinog savjetodavnog tijela. Nakon provedenog postupka isticanja kandidata u kojem je pristiglo 46 važećih kandidatura za članove i zamjenike članova novog saziva Savjeta, od 16. veljače do 3. ožujka 2010. trajalo je petnaestodnevno glasovanje za predložene kandidate. Ured za udruge pripremio je i na svojim internetskim stranicama objavio glasačke listiće, a pojedina udruga mogla je glasovati samo za jedan par kandidata (član/zamjenik člana) i to isključivo u području u kojem udruga djeluje. Glasovanje se odvijalo isključivo slanjem glasačkih listića i druge potrebne dokumentacije putem pošte. Nakon prikupljenih i prebrojanih glasova, utvrdio se konačni prijedlog kandidata za članove i zamjenike članova novog saziva Savjeta iz reda organizacija civilnoga društva, koji su predloženi Vladi na usvajanje. Cjelokupan postupak kandidiranja i glasovanja pratilo je posebno tročlano povjerenstvo koje je imenovao treći saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva. Vlada Republike Hrvatske je 24. ožujka 2010. imenovala članove i zamjenike članova Savjeta za razvoj civilnoga društva na tri godine sukladno spomenutoj Odluci (NN, 140/2009).

Poučeni iskustvom čestog nedostatka kvoruma na sjednicama Savjeta u prva tri saziva Savjeta, novom Odlukom propisano je da svaki član ima zamjenika s ovlastima člana Savjeta (pravo glasa), što se pokazalo učinkovitim u radu Savjeta u 2010. godini. Novina u Odluci o osnivanju Savjeta je i povećan broj članova Savjeta s 23 na 27 i to s predstavnicima iz područja športa i tehničke kulture, sindikata, zaklada i udruga poslodavaca te iz Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva i Ureda za udruge, a nazivu područja *demokratizacija i vladavina prava* dodano je i *razvoj obrazovanja*.

Tijekom 2010. godine održano je pet sjednica Savjeta, a prva konstituirajuća održana je 23. travnja 2010. Imajući u vidu i dvodnevno Strateško planiranje rada Savjeta koja je u srpnju održano na Sljemenu, sudjelovanje na Danima udruga 2010. u Zadru te na brojnim događanjima u organizaciji Ureda za udruge i drugih organizatora, može se ustvrditi da je Savjet u cjelini bio izuzetno aktivan.

Praksa da se o dnevnim redovima sjednica Savjeta i aktivnostima u koje se uključuju članovi Savjeta između sjednica obavještavaju i članovi i zamjenici članova Savjeta značajno je pridonijela direktnoj angažiranosti većeg broja predstavnika organizacija civilnoga društva u Savjetu, a time i boljoj informiranosti u cjelini. Treba istaknuti da se na internetskoj stranici Ureda za udruge nalazi i podstranicu Savjeta sa svim relevantnim i ažurnim informacijama o radu Savjeta za razvoj civilnoga društva i njegovim radnim skupinama.

1. Svrha i zadaće Savjeta

Sukladno Odluci o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva (NN, 140/2009) koju je usvojila Vlada na svojoj sjednici održanoj 21. studenoga 2009., Savjet je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske, koje radi na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, na razvoju filantropije, socijalnog kapitala i međusektorske suradnje u Republici Hrvatskoj.

Zadaće Savjeta su:

- sudjelovanje u kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i međusektorsku suradnju;
- sudjelovanje u davanju mišljenja Vladi Republike Hrvatske o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te u organizaciji primjerenog načina uključivanja i sudjelovanja organizacija civilnoga društva u rasprave o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnju s javnim i privatnim sektorom;
- suradnja u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te analiza godišnjih izvješća ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva;
- sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje pretpristupnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva;
- izvršavanje zadaća kojima se ostvaruje osnovna svrha djelovanja Savjeta, a obuhvaćeni su ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Tijela državne uprave i uredi Vlade Republike Hrvatske obvezni su, putem Ureda za udruge, dostavljati Savjetu cjelovite informacije o svojim odlukama o financiranju udruga i drugih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj za prethodnu proračunsku godinu.

U provedbi svojih zadaća Savjet može osnivati svoje stalne i povremene radne skupine.

Savjet jednom godišnje podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o svome radu.

Savjet ima 27 članova, i to: 12 predstavnika nadležnih tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske, 12 predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva i 3 predstavnika civilnoga društva iz reda zaklada, sindikata i udruga poslodavaca.

2. Sastav Savjeta za razvoj civilnog društva koji je djelovao u 2010. godini

Redni broj	Područje djelovanja / TDU	Član / članica	Zamjenik člana / članice
1.	Demokratizacija, vladavina prava te razvoj obrazovanja	mr.sc. Slađana Novota, SMART, predsjednica Savjeta	Zvijezdana Schulz Vugrin, SMART
2.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Katarina Ivanković Knežević, zamjenica predsjednice Savjeta	Đurđica Vukovarac
3.	Djelovanje mladih	Katarina Pavić, Mreža mladih Hrvatske (MMH)	Emina Bužinkić, Mreža mladih Hrvatske (MMH)
4.	Djelovanje udruga proizašlih iz Domovinskog rata	Ljiljana Canjuga, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata	Bruno Čavić, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata
5.	Kultura	Dejan Buvač, Hrvatski sabor kulture	Zlatko Herček, Hrvatski sabor kulture
6.	Skrb o djeci	mr.sc. Lidija Pozaić Frketić, Savez izviđača Hrvatske	Siniša Ivanković, Savez izviđača Hrvatske
7.	Skrb o osobama s invaliditetom	Zorislav Bobuš, dr.med., Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH)	Leke Sokolaj, Hrvatski savez udruga invalida rada
8.	Socijalna skrb	Jany Hansal, DEŠA - Dubrovnik	Antonija Roszahegy Nikolić, Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida DNŽ
9.	Šport	Biserka Vrbek, Hrvatski olimpijski odbor /(HOO)	Josip Čop, Hrvatski olimpijski odbor (HOO)
10.	Tehnička kultura	Dragan Milec, Hrvatska zajednica tehničke kulture (HZTK)	Jasna Malus Gorišek, Hrvatska zajednica tehničke kulture (HZTK)
11.	Zaštita i promicanje ljudskih prava	mr.sc. Suzana Kunac, B.a.B.e.	Lana Vego, Centar za mirovne studije (CMS)
12.	Zaštita okoliša i održivi razvoj	Željka Leljak Gracin, Zelena akcija	Irma Popović Dujmović, Zelena akcija
13.	Zaštita zdravlja i unaprjeđenje kvalitete življenja	Snježana Ivčić, Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ)	Ružica Lah, Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ)
14.	Zaklade	Branka Kaselj, Zaklada Slagalica, Osijek	Drago Vručinić, Zaklada Zamah, Zagreb
15.	Sindikati	Marija Hanževački, Nezavisni hrvatski sindikati	Ana Milićević Pezelj, Savez samostalnih sindikata
16.	Udruge poslodavaca	Maja Stanojević Pokrovac, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)	Mirela Gudan, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)

17.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	mr.sc. Jozo Čavar	Ingrid Jurela Jarak
18.	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	Bojana Antić Brzica	Tomislav Đidara
19.	Ministarstvo kulture	Boris Jurinić	Ivan Bete
20.	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	Martina Štabi	Željka Grbac
21.	Ministarstvo financija	Ivana Jakir Bajo	Hajdica Filipčić
22.	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	Jasmina Serdar	Ana Bačić Hren
23.	Ministarstvo vanjskih poslova	Branko Sočanac kojega je zamijenila Romana Kuzmanić Oluić	Martina Tenko koju je zamijenio Tomislav Tudić
24.	Ministarstvo uprave	Mirjana Švajcer, krajem 2010. otišla iz Ministarstva uprave	Alena Marković
25.	Ured predsjednice Vlade RH	Martina Banić	Josipa Čobanov, početkom rujna otišla iz Ureda
26.	Ured za ljudska prava VRH	Ines Loknar Mijatović	Tatjana Vlašić
27.	Ured za udruge VRH	dr.sc. Igor Vidačak	Vesna Lendić Kasalo

3. Pregled aktivnosti Savjeta u 2010. godini

3.1. Aktivnosti Savjeta u 2010. godini po sjednicama Savjeta i informacije o napretku započetih aktivnosti do kraja godine

U 2010. godini održano je pet sjednica Savjeta. S obzirom da je prva sjednica održana 23. travnja 2010., može se ocijeniti da je Savjet bio kontinuirano aktivan u prvoj godini mandata.

3.1.1. Prva (konstituirajuća) sjednica Savjeta 23. travnja 2010.

Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici održanoj 24. ožujka 2010. donijela Rješenje o imenovanju članova Savjeta za razvoj civilnoga društva te Rješenje o imenovanju zamjenika članova Savjeta za razvoj civilnoga društva, a prva konstituirajuća sjednica održana 23. travnja 2010. Na njoj je usvojen Poslovnik Savjeta za razvoj civilnoga društva koji je izradio Savjet u prošlom sazivu te je tajnim glasovanjem za predsjednicu Savjeta izabrana Slađana Novota, iz Udruge SMART, a za zamjenicu predsjednice Katarina Ivanković Knežević iz Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Na toj sjednici Savjet je usvojio Izvješće o provedbi Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva koje se svake godine upućuje Vladi na prihvaćanje. Također, Savjet je zaključio da s obzirom da teče četvrta od pet godina na koji

rok je donesena Strategija, potrebno je pokrenuti izradu nove nacionalne strategije za novo vremensko razdoblje, uzimajući u obzir provedenost mjera u važećoj Nacionalnoj strategiji, kao i novine koje bi trebalo uzeti u obzir, s obzirom na buduće članstvo Hrvatske u Europskoj uniji.

Na istoj sjednici je usvojeno Izvješće o financijskim potporama dodijeljenim za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2009. godini. Ured za udruge svake godine šalje svim davateljima financijskih potpora iz državnog proračuna, kao i županijama, gradovima i općinama, Završni godišnji upitnik i obrazac Detaljnog izvješća, s ciljem prikupljanja podataka o financiranju organizacija civilnoga društva. U priloženom izvješću prikazana je 99 tabela i 9 grafova o financijskim potporama iz državnog proračuna te preporuke za unapređenje sustava dodjele financijskih potpora organizacijama civilnoga društva, a u stotoj tablici dat je sumarni prikaz iznosa dodijeljenih financijskih potpora za projekte i programe organizacija civilnoga društva iz proračuna županija, gradova i općina. Članovi Savjeta su informirani da će detaljno izvješće po natječajima, udrugama, programima i iznosima biti dostupno u bazi podataka na internetskoj stranici Ureda za udruge, kao i zadnjih pet godina. Iz navedenih financijskih iznosa vidljiv je trend sniženja sredstava dodijeljenih programima i projektima OCD za u prosjeku 10% u odnosu na izdvajanja u 2008. godini, kako iz državnog proračuna, tako i dijela sredstava od igara na sreću te naknada za zaštitu okoliša.

Rasprava se vodila o metodologiji prikazivanja, načinu prikupljanja, terminologiji, usporedbama ukupnih financijskih iznosa po područjima djelovanja, korisnicima i sl.

Zaključeno je da je potrebno raditi na ujednačavanju načina prikazivanja dodijeljenih sredstava u svim tijelima državne uprave, kao i izvještavanju o potporama iz sredstava područne i lokalne samouprave, kako bi i objedinjeni podaci bili usporedivi. Uređivanje Registra udruga prema djelatnostima udruga, organiziranje koordinacijskih sastanaka svih davatelja financijskih potpora s tematskim raspravama o metodologiji prikazivanja financijskih izvješća u koje bi bili uključeni i vanjski stručnjaci, neki su od načina da se dođe do poboljšanja izvještavanja.

Istaknuto je da u većini tijela državne uprave, a pogotovo na lokalnim razinama nedostaje proces evaluacije provedenih programa i projekata, što bi trebalo uvesti kao obvezu, jer bez nepristranog vrednovanja, poznat je samo utrošeni iznos, ali ne i prava vrijednost provedenog programa/projekta, odnosno cijelog natječaja. Ured za udruge je prije skoro dvije godine započeo s inicijativom uspostavljanja sustava evaluacije programa i projekata udruga financiranih iz javnih izvora od strane vanjskih stručnjaka u raznim područjima djelovanja, ali samo neka ministarstva su prihvatila takve načine vrednovanja, dok su druga još u fazi sporadičnog vrednovanja vlastitim snagama. Iako svi programi i projekti nisu u sustavu vrednovanja, pomaci su ipak vidljivi.

Naglašeno je da bi se natječaje trebali vezati uz nacionalne strategije, programe i akcijske planove, a udruge se ne slažu s dosadašnjom praksom da se financiranje programa odbija isključivo zbog formalnih propusta, bez mogućnosti nadopune ili ispravaka, što je neprihvatljivo za sve, a naročito za udruge bez iskustva (male i nove), pogotovo imajući u vidu da to nije praksa i kod daleko zahtjevnijih natječaja za sredstva iz pretpristupnih fondova EU. Nadalje, prema Programu regionalnog razvoja Nacionalne zaklade, teritorijalna podjela nije učinjena na zadovoljavajući način za sve, kao što su pogranična područja, udaljeni otoci i ruralna područja.

Valja napomenuti da je, nakon rasprave na Savjetu, Vlada Republike Hrvatske na sjednici 6. svibnja 2010. usvojila Izvješće o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2009. i Izvješće o provedbi Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u 2009.

Na sjednici Savjeta razgovaralo se i o nastavku prakse održavanja dana udruga izvan Zagreba te su Dani udruga 2010. održani u Zadru, u IMPACT- Europskom centru za međusektorsku suradnju, 13., 14. i 15. svibnja 2010. godine. Savjet za razvoj civilnoga društva je tradicionalno suorganizator te su članovi Savjeta pozvani da se uključe u rad okruglih stolova, plenarnih sjednica i drugih aktivnosti vezano uz Dane udruga, što je i odrađeno na iznimno kvalitetan način.

Na kraju sjednice izneseno je nekoliko uputa novim članovima Savjeta, koji su se pokazali kao dobra praksa u radu prošlog saziva:

- Sjednica Savjeta se održava uglavnom jednom mjesečno, ali obavijesti i aktivnosti između sjednica se odrađuju elektroničkom poštom, kao i distribuiranje informacija članova Savjeta svom podsektoru.
- Na pozive za sjednice i druge aktivnosti koje stižu iz Ureda za udruge članovi Savjeta svakako trebaju odgovoriti jesu li u mogućnosti sudjelovati.
- Uobičajeno, prva točka dnevnog reda sjednice Savjeta je prihvaćanje zapisnika s prethodne sjednice, a u međuvremenu se mogu dati primjedbe i nadopune.

- Druga točka dnevnog reda je: Aktivnosti Savjeta i Ureda za udruge u razdoblju između dvije sjednice, u kojoj se ukratko iznose i nove informacije vezane uz fondove Europske unije te obavijesti o ostalim aktivnostima vezanim uz civilno društvo.
- Ponekad je potrebno zbog hitnog očitovanja Savjeta o nekom pitanju obaviti i elektroničko glasovanje članova Savjeta, što se uspješno obavljalo u prošlom sazivu Savjeta.
- Potrebno je organizirati Strateško planiranje rada Savjeta, ali prije bi trebalo izraditi nacrt mogućih aktivnosti, što će biti podloga za strateško planiranje, o čemu se može raspravljati na sljedećoj sjednici Savjeta. Prijedloge mogućih aktivnosti treba dostaviti elektroničkom poštom, a ako bude bilo prilike, zainteresirani članovi Savjeta se mogu sastati prije sjednice i raspraviti ovu temu, npr. na Danima udruga.
- Na internetskoj stranici Ureda za udruge nalazi se podstranica Savjeta, na kojoj su navedeni svi članovi. Dosadašnja praksa je bila da su članovi imali svoje e-adrese i druge kontakte te se traži suglasnost za objavu takvih podataka.

Slađana Novota, predsjednica Savjeta, izrazila je želju da odnos među članovima Savjeta bude suradnički, bez obzira predstavljaju li pojedina područja civilnog društva ili su ih imenovala tijela državne uprave, a nakon skoro godinu dana rada Savjeta, može se konstatirati da je suradnja bila konstruktivna i plodonosna, uz uvažavanje razlika u stavovima o nekim pitanjima o kojima se, također, razgovaralo.

Tijekom 2010. organizirani su prosvjedi protiv rušenja i nove gradnje u Varšavskoj ulici u Zagrebu te se na 4. sjednici otvorila rasprava o ulozi Savjeta u ovakvim događanjima, uzimajući u obzir da Savjet ne može reagirati na sva aktualna događanja koja se tiču građana. Svi su se složili da je potrebno razgovarati unutar Savjeta, ali treba uzeti u obzir da predstavnici tijela državne uprave imaju ograničenja u javnim istupima. Složili su se, također, da je važno sudjelovati u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, što je omogućeno donošenjem Kodeksa savjetovanja, te preduhitriti moguće probleme koji određeni akt može izazvati nakon svog donošenja. Zaključeno je da bi pitanje okruženja za djelovanje nenasilnih građanskih, javno-zagovaračkih inicijativa trebalo raspraviti na jednoj od sljedećih sjednica Savjeta, kako bi se formulirale preporuke za poboljšanje prakse na ovom području.

3.1.2. Druga sjednica Savjeta 29. svibnja 2010.

Druga sjednica Savjeta održana je 29. svibnja 2010., a raspravljalo se o prijedlogu Zakona o organizacijama koje djeluju za opće dobro te o Smjernicama za primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata.

Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici 21. studenoga 2009. prihvatila Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata. U zadnjem članku je navedeno da će Ured za udruge izraditi smjernice za njegovu primjenu u roku od tri mjeseca, što je i učinjeno. Nacrt Smjernica je objavljen na internetskoj stranici Ureda za udruge, a organizirana su četiri regionalna predstavljanja Smjernica tijekom veljače i ožujka 2010., u Rijeci, Zagrebu, Osijeku i Splitu. Na internetskoj stranici Ureda za udruge nalazila su se, također, sva očitovanja iznesena na javnim raspravama, kao i pristigle primjedbe, prijedlozi i komentari. 24. svibnja 2010. u Hrvatskom saboru je održana konferencija *Novi oblici komunikacije s građanima*, na koju se odazvalo oko 120 sudionika –

predstavnik državnih institucija, akademske zajednice, civilnog društva, medija, na kojoj se raspravljalo i o primjeni Kodeksa o savjetovanju. U tijeku je imenovanje koordinadora za savjetovanje iz tijela državne uprave, koji će biti uključeni u program izobrazbe vezano uz zaduženja koja im predstoje.

U listopadu 2010. tiskane su i svim članovima Savjeta podijeljene Smjernice za primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata. Do kraja godine imenovani su koordinatori za savjetovanje iz tijela državne uprave, a održan je sastanak koordinadora.

Dvodnevno strateško planiranje održano je 8. i 9. srpnja 2010. na Sljemenu, a rezultat toga je izrađeni Strateški plan koji je temelj za rad Savjeta za razvoj civilnoga društva u četvrtom sazivu.

3.1.3. Treća sjednica Savjeta 9. srpnja 2010.

Treća sjednica Savjeta održana je 9. srpnja 2010. nakon strateškog planiranja rada Savjeta za naredno razdoblje na Sljemenu.

Na ovoj sjednici Savjeta Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne Zaklade za razvoj civilnoga društva, predstavila je ukratko Godišnji izvještaj o radu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za 2009. godinu, koji je već ranije dostavljen svim članovima i njihovim zamjenicima. Između ostaloga, navela je da je i u ovom izvješću vidljiv trend smanjenja ukupno dodijeljenih potpora organizacijama civilnoga društva (već drugu godinu), ali dobrom raspodjelom na osnovu savjetovanja i analize te sagledavanjem novih potreba, može se postići dobar rezultat uz manja sredstava. Upraviteljica je posebno istaknula da unatoč smanjenom priljevu sredstava od igara na sreću isplata svih ugovorenih finansijskih potpora nije dovedena u pitanje. Vodi se briga da se natječaji ne preklapaju s natječajima drugih donatora iz državnog proračuna te se stalno osluškuju potrebe koje proistječu iz sadašnjih i budućih izazova. U svibnju 2010. donesena je odluka o osnivanju jamstvenog fonda Europa plus koji će služiti kao instrument osiguranja za zajmove koje bi udrugama odobravalе banke za potrebe pokrivanja troškova sufinanciranja, predfinanciranja i međufinanciranja odnosno rješavanja problema likvidnosti pri provedbi projekata financiranih iz fondova EU. Također se raspravljalo o mogućnostima pojednostavljenja procedura i opsega dokumentacije traženih na natječajima Zaklade, imajući u vidu i praksu Europske komisije kada su u pitanju propusti formalne prirode kod dostave dokumenata na natječaj. U raspravi je istaknut i prijedlog da bi se pojednostavljenje zahtjeva za dokumentacijom moglo izvesti uspostavom baze podataka koja bi bila slična bazi Europske komisije PADOR. Također je predloženo da se uvedu različita pravila za različite kategorije potpora, u kojem bi za visoke iznose potpora ostala vrlo stroga pravila, a za male potpore bi se omogućila naknadna dostava određene dokumentacije.

Kao što je uobičajeno, na sjednicama Savjeta (na internetskim stranicama Ureda za udruge i slanjem obavijesti elektroničkom poštom između sjednica) prisutni se informiraju o novostima vezanim uz pretpristupne fondove EU te je i na trećoj sjednici objavljeno da su raspisana oba natječaja za sektor civilnoga društva u sklopu I. komponente programa IPA 2009., sa svim detaljima vezanim uz njih.

3.1.4. Četvrta sjednica Savjeta 8. rujna 2010.

Četvrta sjednica Savjeta održana je 8. rujna 2010. na kojoj je konačno oblikovan i prihvaćen Plan rada Savjeta prema kojem je dogovoreno formiranje tri radne skupine i to:

- za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika
- za praćenje politike financiranja organizacija civilnoga društva
- za potporu stvaranju poticajnog okruženja za javno zagovaračke inicijative i podsektorsku suradnju

U radne skupine tijekom listopada i studenoga 2010. javili su se brojni članovi i zamjenici članova Savjeta te vanjski stručnjaci, predstavnici organizacija civilnoga društva i akademske zajednice (četrdesetak osoba u sve tri radne skupine).

Radna skupina za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika

1. Maja Stanojević Pokrovac, HUP
2. Gordana Obradović Dragišić, CESI
3. Ljiljana Canjuga, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH

4. Marija Hanževački, Nezavisni hrvatski sindikati
5. Snježana Ivčić, KUZ
6. Željka Grbac, MOBMS
7. Dejan Buvač, Hrvatski sabor kulture – rezervni izbor
8. Suzana Kunac, B.a.B.e.
9. Đuro Capor, Udruga Grad, Dubrovnik
10. Slađana Novota, SMART
11. Lidija Pavić-Rogošić, ODRAZ
12. Željka Leljak Gracin, Zelena akcija i Tomislav Tomašević
13. Thomas Farnell, IRO
14. Mladenka Majerić, Savez društava Naša djeca Hrvatske
15. Berto Šalaj, Fakultet političkih znanosti, Hrvatsko politološko društvo

Radna skupina za praćenje politike financiranja organizacija civilnoga društva

1. Branka Kaselj, Zaklada Slagalice
2. Pero Vručinić, Zaklada Zamah
3. Katarina Pavić, MMH
4. Emina Bužinkić, MMH
5. Boris Jurinić, Ministarstvo kulture
6. Ivana Jakir Bajo, Ministarstvo financija
7. Biserka Vrbek, HOO
8. Ljiljana Canjuga, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH
9. Bojana Antić Brzica, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
10. Dubravka Žilavi, KUZ
11. Jasna Malus Gorišek, HZTK i Arijana Kanjuh
12. Dejan Buvač, Hrvatski sabor kulture
13. Jany Hansal, DEŠA – Dubrovnik
14. Renata Ćurković, Zaklada Partneri u dobru
15. Daniela Jovanova Ivanković, Zelena akcija
16. Sanja Orešković Vrbanc, Udruženje Djeca prva
17. Ines Loknar Mijatović, Ured za ljudska prava
18. Snježana Krpes, Savez društva Naša djeca Hrvatske

Radna skupina za potporu stvaranju poticajnog okruženja za javno zagovaračke inicijative i podsektorsku suradnju

1. Jasmina Serdar, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
2. Mensura Dražić, KUZ
3. Suzana Kunac, B.a.B.e. (ukoliko bude imala vremena)
4. Adriana Kremenjaš-Daničić, Europski dom Dubrovnik
5. Bojana Ćulum, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet
6. Irma Popović Dujmović, Zelena akcija
7. Dušica Radojčić, Zelena Istra

Prvi sastanci radnih skupina održani su potkraj siječnja 2011. na kojima su izabrani koordinatori i zamjenici koordinatora u sve tri radne skupine te dogovoren okvirni plan rada.

3.1.5. Peta sjednica Savjeta 22. studenoga 2010.

Peta sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva održana je 22. studenoga 2010.

Glavna tema ove sjednice bio je prvi nacrt Metodologije dodjele financijskih sredstava udrugama koje provode programe i projekte od interesa za opće dobro. Imajući u vidu da Zakon o organizacijama koje djeluju za opće dobro čiji je nacrt početkom 2010. prošao široku javnu i internetsku raspravu, ali da ga u ovom trenutku nije moguće donijeti bez značajnih financijskih izdvajanja, a i sama je rasprava pokazala velike razlike u očekivanim učincima spomenutog Zakona od strane različitih organizacija civilnoga društva te da je tijekom kolovoza 2010. izrađen *nacrt Odluke o uvjetima i načinu financiranja projekata i programa od interesa za opće dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj* bez namjere da bude alternativa samome Zakonu, kao odraz napora da se područje financiranja organizacija civilnoga društva iz javnih izvora što preciznije uredi prije ispunjavanja svih uvjeta za donošenja samog Zakona, te činjenicu da Odluka nije prihvaćena na radnoj skupini Vlade, u Uredu za udruge izrađen je prvi nacrt Metodologije dodjele financijskih sredstava udrugama koje provode programe i projekte od interesa za opće dobro. Metodologija je sveobuhvatni dokument koji bi trebao obuhvatiti primjenu Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za financijske potpore programima i projektima udruga, procedure za dodjelu financijskih sredstava za projekte i programe udruga koje provode davatelji (tijela državne uprave i institucije) iz državnog, županijskih, gradskih i općinskih proračuna, oblike i načine dodjele potpora udrugama, uvjete za dodjelu, postupak ugovaranja, praćenje provedbe i evaluacije provedenih natječaja i programa. Namjera je da Metodologija sadrži sve Kodeksom propisane

procedure za financiranje programa i projekata od općeg dobra (iako su se i dosad financirali programi od općeg dobra) te da se uspostavi (jedinствeni) informacijski sustav koji će omogućiti stvaranje baze podataka financiranih programa i projekata iz javnih izvora na temelju potpisanog ugovora o financiranju s organizacijom civilnoga društva, kako bi se izbjeglo eventualno dvostruko financiranje istog programa i sl., a unos podataka u informacijski sustav radit će putem internetskog pristupa bazi podataka sami davatelji. Dodjela financijskih sredstava odlukom čelnika tijela i prema postojećem Kodeksu je neprihvatljiva, a neki davatelji financijskih potpora iz državnog proračuna već se pridržavaju pravila dodjele financijskih potpora koja su navedena u Metodologiji. Članovi Savjeta dobili su priliku da daju svoje primjedbe i prijedloge na prvi nacrt Metodologije.

Primjedbe su bile brojne, konkretne i kvalitetne, te su sve prihvatljive primjedbe ugrađene u tekst. S obzirom da se radi o sveobuhvatnom dokumentu na prvoj sjednici Savjeta u 2011. godini predloženo je da se Metodologija oblikuje u prijedlog novog Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga i kao takva predloži Vladi i Saboru na usvajanje.

3.2. Javno djelovanje članova i zamjenika članova Savjeta

Važno događanje za civilno društvo su Dani udruga, a Dani udruga 2010. su organizirani u Zadru 13., 14. i 15. svibnja 2010. s naslovom *Fondovi Europske unije – uloga i doprinos*

udruga te je to bio prvi veliki događaj Savjeta u novom sazivu. U uvodnom dijelu sudjelovali su Slađana Novota i Igor Vidačak, a Katarina Ivanković Knežević na plenarnoj sjednici s temom *Pretpristupni i strukturni fondovi – sličnosti i razlike*. Moderatorica okruglog stola održanog u Murteru pod nazivom *Održivi razvoj otoka i priobalja uz očuvanje biološke raznolikosti* bila je Željka Leljak Gracin iz Zelene akcije te Vesna Lendić Kasalo na okruglom stolu *Važnost izmjena Zakona o pravu na pristup informacijama za suzbijanje korupcije*. Ostali prisutni članovi i zamjenici članova Savjeta, a bilo ih je desetak, aktivno su sudjelovali na brojnim događanjima, prema svojim interesima.

21. svibnja 2010. u prostorijama udruge GONG Emina Bužinkić sastala se s četveročlanom delegacijom iz Slovenije, predstavnicima organizacija civilnoga društva na studijskom posjetu, kako bi dobili uvid u okvir unutar kojeg organizacije civilnoga društva djeluju u Hrvatskoj.

Sladana Novota bila je prisutna na predavljanju projekata *Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada*, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

U organizaciji TACSO ureda Sladana Novota sudjelovala je u Bruxellesu na sastanku prenošenja potreba i problema vezanih uz civilno društvo i opću upravu te na donatorskoj konferenciji.

Sladana Novota održala je uvodnu prezentaciju i sudjelovala na okruglom stolu "Socijalno poduzetništvo" u organizaciji Mreže mladih Hrvatske.

16. i 17. prosinca 2010. u organizaciji udruge SLAP iz Osijeka održana je konferencija o perspektivama razvoja socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj, u Marijin-dvoru u Lužnici kraj Zaprešića, na kojoj su sudjelovale Sladana Novota i Katarina Ivanković Knežević.

3.3. Sudjelovanje članova Savjeta u drugim relevantnim tijelima

Imenovanje u razna radna tijela članova Savjeta i zamjenika članova Savjeta ili predstavnika organizacija civilnoga društva na prijedlog članova/zamjenika članova Savjeta ima ustaljenu proceduru. Elektroničkom poštom se proslijedi članovima i zamjenicima članova Savjeta poziv za prijedlog imenovanja s pratećim zahtjevom, uz obrazac životopisa i podatke za kontakt. Članovi Savjeta poziv proslijede svom podsektoru ili predlože članove iz svojih redova te se životopisi dostave članovima Savjeta prije sjednice, a na sjednicama Savjeta se glasovanjem biraju predloženi kandidati.

U Nacionalni odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo (Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske) na inicijativu članova Savjeta imenovani su sljedeći članovi ili zamjenici članova Savjeta ili predstavnici civilnoga društva:

- Emina Bužinkić, Mreža mladih Hrvatske i Cvijeta Senta, Centar za mirovne studije
- Sandra Pernar, GONG i Suzana Jašić, GONG
- Tajana Broz, Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI) i Sanja Cesar, CESI.

U Radnu skupinu za izradu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja (NPPZ) za razdoblje 2011.-2012. (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) izabrani su:

- Bruno Čavić, zamjenik članice Savjeta za razvoj civilnoga društva u području djelovanja udruga iz Domovinskog rata
- Leke Sokolaj, zamjenik člana Savjeta u području skrbi o osobama s invaliditetom

- Nikola Buković, Mreža mladih Hrvatske (MMH)
- Anamarija Gospočić, Centar za edukaciju, informiranje i savjetovanje (CESI).

U Međuresornoj radnoj skupini za razvojnu strategiju i pomoć inozemstvu (Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija) zbog odustajanja dosadašnjeg člana, izabran je novi: Gordan Bosanac, Centar za mirovne studije.

U Povjerenstvo za obilježavanje Europske godine volontiranja (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti) izabrani su:

- Bojan Smode, Savez izviđača Hrvatske
- Duška Milinković, Udruga MI - Volonterski centar Split
- Lejla Šehić Relić, Volonterski centar Osijek.

U Povjerenstvo za praćenje i unapređivanje sustava podrške žrtvama i svjedocima (Ministarstvo pravosuđa) izabrane su:

- Đurđica Kolarec, Centar za žene žrtve rata i koordinatorica Mreže NVO-a Petra za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama i djecom
- Nikoleta Poljak, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek
- Martina Čarija, B.a.B.e.

U prošireni Sektorski nadzorni odbor programa IPA, IV. komponenta – Razvoj ljudskih potencijala (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) imenovana je Sanja Sarnavka, B.a.B.e., a 2008. godini imenovani su: Zorislav Bobuš te zamjena Marica Mirić, Emina Bužinkić i Slađana Novota te kao zamjena Anamarija Sočo, a još ranije su imenovani Ninoslav Šćukanec, Lidija Pavić-Rogošić te kao zamjena Nevenka Skendžić.

S obzirom da u Sektorskom nadzornom odboru programa IPA, IV. komponenta – Razvoj ljudskih potencijala ima mjesta za predstavnika organizacija koje se bave promocijom i razvojem volonterstva u Hrvatskoj, kao i predstavnika nacionalnih manjina, početkom 2011. u Odbor su izabrane Ivana Kordić iz Volonterskog centra Zagreb te Renata Trischler, Njemačka narodnosna zajednica – Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek.

Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska (ZSO) djeluje od 2007. godine, a predstavlja Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) i hrvatske organizacije civilnoga društva. Lidija Pavić-Rogošić, direktorica ODRAZ-a, trenutno supredsjeda Odborom, a predstavnik organizacija civilnoga društva je i Tomislav Goll, SOIH, koje je izabrao Savjet u prethodnom sazivu. 8. travnja 2010. održan je 7. sastanak u Bruxellesu, a tri glavne teme o kojima se raspravljalo bile su:

- Stanje pristupnih pregovora između EU i Hrvatske
- Prometna politika na Zapadnom Balkanu
- Ekonomska i socijalna prava

Teme su uobičajene na svim sastancima a to su praćenje pristupnih pregovora i priprema pristupanja Hrvatske EU, što pridonosi širenju informacija u EU i Hrvatskoj te pokretanje rasprava o pitanjima od zajedničkog interesa.

4. Osvrt na prvu godinu rada četvrtog saziva Savjeta

S obzirom na uočen problem nedostatka kvoruma na sjednicama u prošlim sazivima Savjeta, promjenom Odluke o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva prema kojoj su zamjenici ravnopravni s članovima Savjeta u slučaju njegove odsutnosti na sjednicama, taj problem je riješen na zadovoljavajući način. Odaziv na sjednice i druga događanja je bio redovit, a komunikacija elektroničkom poštom vrlo intenzivna i učinkovita, odnosi su suradnički bez obzira otkud član dolazi. Uzimajući u obzir da su samo dva člana iz redova predstavnika civilnoga društva bila i članovi u prošlom sazivu, na samom početku mandata nije bilo potrebe za uvođenjem i uhodavanjem u rad Savjeta, što je za pohvaliti. Također se pokazalo učinkovitim proširenje Savjeta na nova područja djelovanja: šport, tehničku kulturu, sindikate, zaklade i udruge poslodavaca te obrazovanje - za područje civilnoga društva kao i na Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva te Ureda za udruge – za tijela državne uprave i ureda Vlade.

Kako bi Savjet mogao kvalitetnije obavljati svoje ključne zadaće, predlaže se za ostatak mandata utvrđivati godišnji plan sudjelovanja Savjeta u praćenju i analizi javnih politika koje utječu na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, a temeljio bi se na popisu zakona, drugih propisa i akata koje nadležna državna tijela početkom godine odrede kao akte od interesa za civilno društvo, a na koje Savjet, kao Vladino savjetodavno tijelo, treba dati mišljenje.

Također, u svrhu poticanja većeg razumijevanja tema vezanih uz razvoj civilnog društva u široj javnosti, predlaže se u predstojećem razdoblju ojačati suradnju i dijalog Savjeta s Hrvatskom radiotelevizijom te u tu svrhu organizirati tematsku sjednicu odnosno javna savjetovanja.

Konačno, na tragu dosadašnje dobre prakse, predlaže se dodatno unaprijediti ulogu Savjeta u planiranju i vrednovanju financijskih potpora za projekte i programe organizacija civilnog društva iz javnih izvora, ali i iz fondova Europske unije.